

BARINGKUAS

REBOLUSYONARYO A DYARYO TI UMILI TI CAGAYAN VALLEY

2024

ABRIL - HUNYO

P20.00

EDITORIAL

Papigsaen ti pannakisaranget iti umir-irteng a pannakibiang militar ken panangdurog ti US iti gerra

Sangsangoen ti umili a Pilipino ti dumakdakkal a pangta iti soberanya ken seguridad iti pagilian. Manipud iti tensyon iti West Philippine Sea (WPS) ken ti ipagpagteng na daytoy iti kabiagan dagiti lokal a mangngalap, inggana iti umadadu ken lumatlatak a presensya militar ti US kadagiti soberano a teritoryo iti pagilian. Kumarkaro dagitoy a pangta gapu iti sipapalubos a pangisuko ti rehimen US-Marcos Jr iti soberanya, ken panangitulok iti gobyerno ken militar ti US nga aramaten ti pagilian kas pagirussuatan iti gerra dagiti imperyalista.

Ginaladan ti naglabas a bulan iti panagdarup iti 11,000 soldado nga Amerikano laksid pay kadagiti tropa ti Australia ken France, ken "panagoboserba" dagiti 14 dadduma a pagilian. Kasta met ti panangibuntuon da kadagiti *jet fighter*, *attack helicopter*, misayl, kanyon kdpy a nadadagsen a ramit-militar iti kadagaan, taaw ken tangatang ti Pilipinas. Nagsasaruno a *wargames* ken panagsanay ti inrussuat kadagiti EDCA sites ken kadagiti sibilyan a komunidad ken isla-Cope Thunder, Balikatan, Salaknib ken Kasangga Exercise. Amin dagitoy ket nakapauneg iti tensyon a rubrububan iti US segun iti inkeddeng na a *first island chain* wenno kordon dagiti isla ken pagilian a nakapalawlaw iti China (Kuril Islands Japan, Ryukyu Islands Taiwan, amianan ken laud iti Pilipinas, ken Borneo).

Kabayatan met iti napigsa a sayanggusing iti publiko laban iti China kalpasan iti nagsasaruno nga agresibo nga inaddang na idia WPS ket ti panagsasangpet ken pannaki-

patang kadagiti nagngangato nga opisyal iti US kas kada State Sec. Anthony Blinken, ken da US Pres. Joe Biden ken Japan PM Fumio Kishida nga immay para iti *trilateral summit*. Awan sabali a panggep iti tallo-benneg nga alyansa nu di ket palagdaen ti heyupolitikal a bileg iti US iti Asya, ken irupir ti agbugbugshot nga hegemonya na.

Pudno a makaunget ti umili a Pilipino kadagiti agresibo nga aksyon iti China laban kadagiti mangngalap a Pilipino, ngem saan a militarista a wagas ti makarisut iti risiris nu di ket panangiduron iti naduma-duma a pamuspusan iti na-

LINAON

EDITORIAL

1 Papigsaen ti pannakisaranget iti umir-irteng a pannakibiag ken panangdurog ti US ti gerra

AGDAMA A KASASAAD

- 3 Balikatan exercise, nangitunda iti nakaro a buteng
- 4 Panangmanipula ti US iti kapanunotan dagiti Pilipino laban iti China
- 5 Digong, BBM, ken Biden, napaneknekan a nagbasul iti IPT
- 6 Red-tagging: pangta iti biag, wayawaya ken seguridad
- 8 Kriminal a panangbaybay-a iti tengnga iti gawat ken makapapatay a bara
- 9 Pukkaw para iti pudno a reporma iti daga
- 9 Bagas para kadagiti mannalon, saan a kadagiti pasista

PASISMO TI ESTADO

- 10 Aerial bombing idiy Penablanca, nangipagteng iti troma ken panagbakwit
- 11 Kinumplot ti 5th ID-PNP ken JMCIM
- 11 Agtultuloy a pananglipit kadagiti aktibista
- 12 Panangpatakayas iti Hao Ren Mining kadagiti umili ti Aparri

TIGNAYAN A MASA

- 12 Panagtignay laban iti Golden Summit Mining Panagsupiat iti simbaan iti operasyon ti minas Barikada laban iti panagagum iti daga Panagkaykaysa iti sango iti tikag Pannakilaban dagiti drayber Cagayan Peace Mission 2024 #FreeAllPoliticalPrisoners Pamadayaw kenni Ka Daloy #MabuhaySiKaMorga

AMMO YO KADI?

- 14 Dagiti kinaulpit ken krimen iti militar ti US

KULTURA

- 16 Kansion: Militar patakyasen!

Ti **BARINGKUAS** ti opisyal a pagiwarnak ti rebolusyonaryo nga umili iti Cagayan Valley. Ipabpablaak daytoy ti Partido Komunista ti Pilipinas iti rehiyon ti Cagayan Valley iti maminsan kada tallo bulan. Aw-awisen ti patnugutan dagiti agbasbasa a mangtedbiang para iti panagdur-as pay ti pagiwarnak. Agipatulod kadagiti singasing, dillaw, komentaryo ken rekomendasyon wenno kontribusyon nga artikulo, damdamag ken rebolusyonaryo a kapadasan a mabalin nga ipablaak iti dyaryo tayo.

Umaw-awat daytoy kadagiti sursurat iti: baringkuascv@proton.me

I-download ti elektroniko a kopya iti: <https://philippinerevolution.nu>

talinaay a wagas wenno diplomatiko a resolusyon. Ta sakbay nga inbaw-ing ti US ti pokus na ditoy Indo-Pacific (pivot to Asia), ken sakbay iti panangpalawlaw na iti China, natalna nga agbibig ken agbinbinngay iti pagkalapan dagiti Pilipino ken Chinese idiy South China Sea.

Tapno ikalintegang ti panangibaddek ti US iti soberanya iti pagilian, gunggundawayan na ti tensyon iti nagbaetan ti Pilipinas ken China kanaig iti WPS, kasta met a paypaypayan ti Sinophobia wenno buteng ken gura kadagiti Chinese bayat a limed nga agar-aramid ti addang tapno kariten ken iduron ti China nga agausar iti armado nga aksyon. Laksid iti panagprobokar na iti "gray tactics" ti China babaen kadagiti "supply mission," adda da dagiti nalawag ken agdadata a panangkarit na. Idi 2023 laeng ket 1,000 daras a nagtayab dagiti eroplano a panggubat iti US iti WPS bayat a 107 *wargames* ti inrussuat na sadiay ken kadagiti nakapalawlaw nga isla.

Kasta met a gunggundawayan na ti senaryo iti panagbittak iti armado nga aksyon tapno palagdaen iti pannakaigalut ti Pilipinas iti US babaen kadagiti saan a patas a katulagan kas iti Mutual Defense Treaty (MDT), nga iti kasinumbangir na ket mangparubrub iti gerra iti saan nga adayo a masangoanan. Pakakitaan dagiti naglabas a waragawag a "kadua, gayyem ken kaalyado" ti Pilipinas iti US ken iti "nabalkot iti landok nga alyansa" iti dua a pagilian. Dakkel ti maganab ti US apaman a bumtak ti gerra iti Asya-Pasipiko nangruna iti linnakoan iti armas ken ramit-militar, kas iti panagtako na iti supergansya iti saan a maum-umpot a *proxy war* iti Ukraine laban iti Russia, ken iti supsuportaran na nga henosidyo ti Zionista nga Israel kadagiti Palestino.

Iti sango iti dumakdakkel a pangta iti panagirteng iti pannakibiag ken presensya militar ti US, rumbeng a dagus a buklen ken patignayen ti kalalawaan nga anti-imperyalista a prente, sakbay pay a naan-anay a maguyod ti Pilipinas iti tay-ak ti gerra dagiti imperyalista, ken ibwelo dagiti kampanya kanaig iti daytoy. Kagiddan na, isayangkat ti nasaknap a kampanya nga edukasyon tapno ibutaktak ti pannakibiag militar ken panangmanipula ti US iti kapanunotan dagiti Pilipino laban iti China para iti bukod nga interes na. Rumbeng a mapagkaykaysa ken mapatignay ti nalawa nga umili tapno paayen ti gandat ti US, kasta met a dupraken dagiti pasilidad ken base da iti kadagaan ken taaw iti pagilian. Kasta met nga irupir a mapapanaw ti China iti WPS ken isardeng ti militarisasyon ken pananglipit na kadagiti mangngalap, bayat a tubtubngaren ti dakdakkel ken mas agresibo a presensya iti US kadagiti teritoryo iti Pilipinas a direkta a mannurdurog iti gerra.

Rumbeng a patignayen ti sibubukel nga umili tapno salakniban ti interes ken kinatalged ti pagilian. Saan nga itulok a maulit ti naulpit ken naames a padas dagiti umili idi nagrinnupak ti imperyalista nga US ken Japan iti Maikadua a Gubat iti Sangalubongan (WWII) a nairamraman dagiti Pilipino uray awan met kainaigan ti Pilipinas iti daytoy a gubat. Palataken dagiti krimen ken pananggamrud ti US iti Pilipinas iti panangkolonya da iti pagilian idi 1989. Ibutaktak dagiti panaglasing da kadagiti karbengan-tao ken *international humanitarian law*. Petpetan ti desisyon ti International People's Tribunal (IPT) a mangpampaneknek a

suroten iti panid 13

Balikatan exercise, nangitunda iti nakaro a buteng

Manipud Abril 17 inggana Mayo 10, pirmin ti panagamak ken panagbuteng dagiti umili iti Cagayan ken Batanes iti napalabas a panangirussuat iti Balikatan 39-24 dagiti tropa iti AFP ken US Armed Forces ditoy rehiyon iti Cagayan Valley. Kanayon nga alusiisen ken agdandanag dagiti makaim-imatang iti inaldaw a panagtayab dagiti *fighter jet* ken *attack helicopters*, sapay maiparparayag dagiti nakakabil a masinggan ken bomba kadagiti sikigan ken sangoanan ti lugan. Saan a maliklikan dagiti umili nga ipagarup nga adda ti sagsaganaan ti US a gubat laban iti China, ken ti peggad a maipaay na daytoy kadagiti umili.

Riribuk idiy Sto. Niño

Nagkakarribuso dagiti residente ken estudyante lalo iti *day care* ken *kindergarten* iti Sto Niño, Cagayan kalpasan a nagtayab-tayab iti nakababbaba ti FA-50 ken F-16 *fighter jets* ti TOG2-PAF ken US Air Force iti napasamak a Cope Thunder Exercise idi Abril 17. Sinaklaw ti nasao a panagsanay dagiti ili iti Gattaran ken Lasam, uray iti probinsya ti Apayao. Nagtataray dagiti tattao iti butbuteng da, kasta met dagiti taraken a dingnguen ket nariribuk. Riri dagiti residente, awan pulos pakaammo kadakuada sakbay nga insayangkat ti aktibidad tapno napakadaan da koma. Panangatipa met ti TOG-2 PAF iti pungtot dagiti masa, paset kano iti "humanitarian assistance and disaster response operations" ken AFP Modernization Program ti nakuna nga aktibidad.

Maam-amak dagiti taga-Batanes

Uray dagiti kakabsat nga Ivatan idiy Basco ken Itbayat ket saan a nailinged ti panagdanag da iti nagsasaruno a panagsangpet dagiti tropa ti MBLT-10, ken 2nd IBde ken 3rd IBde iti 25th ID US Army nga itultulod dagiti Black Hawk ken Chinook, karaman dagiti ramit militar da. Agrikrikus ti sentimyento dagiti umili ti Batanes nga umadani ti gerra lalo ta nagasitgan da iti Taiwan, a pinakaro pay iti panangibangon kadagiti pasdek militar idiy Itbayat ken Mavulis. Mabutbuteng da la unay kadagiti bomba nga amit-amit dagiti *helicopter*. Numanpay pormal a nalpasen ti Balikatan idi Mayo 10, adda pay latta sumagmamano a tropa ti US nga adda sadiay Basco para iti Salaknib Exercise. Kapada met ti rikna dagiti taga- isla ti Calayan nga inaramat da met laeng kas benyu ken istasyon para kadagiti panagsanay.

Live-firing kadagiti 'EDCA site'

"Nu pudno a para iti *humanitarian mission and disaster relief* dagiti ibagbaga da nga EDCA site, apay ngarud nga agsasapangpet dagiti nadadagsen a klase't armas ken ramit militar? Kunam la nu nakasaganaan a makigubat." Dayta ti sayanggusing dagiti Cagayano idi indissaag ti C130 ti HIMARS—maysa a sistema ti *multiple artil-*

lery rocket nga us-usaren iti *proxy war* ti NATO-Ukraine laban iti Russia—idiay Cagayan North International Airport, Lallo. Iti aldaw ti May 6, insayangkat da ti *simulation live-fire exercise* wenno panagpapatok kadagiti *rocket* na, iti lugar nga asideg mismo iti kabalbalayan. Inparayag da met laeng daytoy kalpasan nga ibyahe manipud Lallo inggana Sta. Ana. Ngem imbes a maayatan dagiti makaim-imatang, buteng ken panagamak ti agraraira kadakuada.

Napasarunoan pay iti kapada a pasamak idi rinugianan ti Kasangga Exercise iti nagbaetan dagiti tropa ti 86th IB ken Australian Army idiy Gamu, Isabela. Kas iti inaramid idiy Lallo ken Sta Ana, inaramat da ti kampo ti 5th ID, maysa nga EDCA site, kas benyu para kadagiti panagsanay da a pangkombat, mortar ken *drone operations*. Saan pay a nagmawmaw ti agrikrikus a buteng ti publiko, adda manen ti simmaruno.

Panangiparangguyod ti US iti Pilipinas iti gerra iti imperyalista

Sakbay pay ti pormal a panangrugi iti Balikatan, nagkarayiwaran dagiti soldado nga Amerikano kadagiti pampubliko a lugar. Pirmi panagdanag ken alarmado dagiti tattao sapay kagiddan ti panagisagana para iti nasao nga aktibidad ket ti nairteng a panagrekut ti AFP, saan laeng a kadagiti kabataan nu di ket uray kadagiti natataingan. "Apay rekuten da met aminen? Aggugubat sa metten?" Dayta ti nalatak a saludsod ken burbirtya iti kapanunotan iti publiko ta kannigid-kannawan metten iti panagrekut ti militar kadagiti sibilyan nga iti kamaudianan na ket agtinnag laeng kas babaonen ken nakarkaro, pagbala iti kanyon.

Ti nakuna a Balikatan Exercise ket laksid pay iti nasurok 500 *wargames* wenno nasurok maysa kada aldaw, nga irussuat ti US ditoy Pilipinas ita a tawen. **B**

Panangmanipula ti US iti kapanunotan dagiti Pilipino laban iti China

Manglimlimo. Dayta ti sarita a mangiladawan iti imperyalismo nga US, ita ta gunggundawayan na ti isyu iti West Philippine Sea tapno ikalintegyan ti presensya militar na ditoy pagilian. Agpampamarang ti US, saan laeng a kasimple a "gayyem," nu di ket "manong" a mangisalakan kampay idi iti "ading" na a Pilipinas. Ngem imbes a maisalakan, ad-adda met ngarud nga isebsebba na iti agdadata a peggad ti Pilipinas ken ti sibubukel nga umili a Pilipino.

Makalkalkular a bumtak ti armado a komprontasyon iti nagbaetan iti US ken China inton maikatlo a kwarto ti tawen, sakbay ti eleksyon idiy US. Aggangganat la unay ni Joe Biden, Presidente iti US, nga isalbar ti agngangabit nga administrasyon na isu nga araramaten na ita ti Pilipinas laban iti China tapno ipamarang nga isuna ket "tagapagligtas" wenno "superhero dagiti babassit a pagilian."

Nalaos ti busor dagiti umili nga Amerikano iti agdama a gobyerno da, nangruna dagiti estudyante ken agtutubo. Ngamin kunada, nagngina ti *tuition* da, nagngina ti abang ti balay, ti pagpaospital ken dadduma pay a kasapulan, bayat a binilyon met ti gasgastaren ti administrasyon ni Biden para iti ayuda militar idiy Ukraine laban iti Russia, ken henosidyo ti Israel kadagiti Palestino.

Kalpasan iti nasurok dua tawen nga awan-ressat ken mapapaay a gerra ti Ukraine, kayat met ita ni Biden a pagbalinen a kasla Zelensky ti aso-aso na a ni Marcos Jr. Kayat na a pagbalinen a kasla Ukraine ti Pilipinas laban iti kabusor na a China.

Panangmanipula iti opinyon publiko

Kagiddan iti kaadda dagiti militar ti US para iti Balikatan ken nagsasaruno nga iyuumay dagiti nangangato nga opisyal ti US ket killaat a bintak ti isyu kanaig kadagiti nasurok 4,000 Chinese nationals kano nga agbasbasa iti maymaysa laeng nga unibersidad idiy Tuguegarao City, kasta met nga umok kano ti Cagayan kadagiti Chinese. Nakarkaro pay, makaturturpos kano iti kolehiyo dagitoy a Chinese uray saan da a sumsumrek ta agbaybayad da iti agarup ₱2 milyon, banag a dagus a sinupiat dagiti *higher education institutions* (HEI) iti Tuguegarao.

Naaddaan sigida iti porum dagitoy HEI iti syudad tapno pagpapatangan ken risuten ti isyu, kasta met a nangangay iti *senate inquiry* maipanggep kadayta a banag. Segun iti resulta ti porum a tinugawan dagiti maseknan, 486 Chinese nga estudyante laeng iti agbasbasa iti St Paul University of the Philippines (SPUP) ken pinasingkedan met ti konseho ti Tuguegarao a de-kalidad ti ipapaay da nga edukasyon isu a saan a nakaskasdaaw nu apay daydayoen ti ganggannaet dagiti unibersidad da. Kasta met nga inlawag da nga adda usto a papeles ken *visa* dagitoy nga estudyante, ken awan ti naireport a pakainaigan da

iti aniaman a krimen wenno dakes nga aramid.

Babaen kadagiti mabaybayadan a tao-an ken *trolls* ti US, nagipasaknap da iti *hysteria* a "sakopen ti China ti Cagayan." Bayat a makumkumikom dagiti lokal a residente iti ipaspasaknap a saywar, limed met nga agmanmaniobra ti US tapno iplastar dagiti soldado, armas ken kampo na iti naduma-duma a suli iti Northern Luzon. Pinagtayab-tayab na dagiti *jet fighter* ken *attack helicopter* nga agsubli-subli manipud Batanes inggana kadagiti kampo militar ti AFP ken EDCA *sites*, saan laeng a tapno agsanay, nu di ket ikondisyon ti kapanunotan ti tattao, kasta met a pagdanagen ida, tapno ikkan-dalan ti umadani a panagbettak iti gubat.

Bayat nga gurguraen ken ilaklaksid ti publiko dagiti Chinese *nationals*, ipapaalun-on met ti US kadagiti Pilipino ti agdadata a panaglalsing da iti soberanya ti Pilipinas. Ik-ikkan rason da ti panagindeg da kadagiti soberano a teritoryo ti Pilipinas manipud kadagaan, taaw, ken tangatang. Babaen kadagiti bangbangir a linteg kas iti Mutual Defense Treaty (MDT), Mutual Logistics Support Agreement (MLSA), Visiting Forces Agreement (VFA) ken Enhanced Defense Cooperation Agreement (EDCA), adda ti pribilehiyo ken ekstra-teritoryal a karbengan dagiti militar ti US a payat-payatan ti wayawaya ken soberanya ti pagilian.

Agnanayon a dominasyon militar ti US

Awan kainaigan iti nailian nga interes ti Pilipinas ken umili a Pilipino ti panangdurog ti US iti gerra laban iti China. Ketdi, maiparparangguyod iti gubat ti sibubukel nga umili, ken pagbalbalinen langan ti US nga appan ti Pilipinas apaman a bumtak ti armado a rinnupak iti nagbaetan iti dua a nabileg a pagilian.

Agpada nga imperyalista a pagilian ti US ken China, nga iti nagduma a tay-ak ken tukad ket mangidaddadanes kadagiti umili a Pilipino. Kasapulan nga agpada ida a supiaten ken sarangeten. Nupaykasta, agtaltalinaed ti imperyalismo nga US kas kangrunaan a makintengngel iti tay-ak ti ekonomya, pulitika, kultura ken militar iti pagilian. Ti imperyalismo nga US ti kangrunaan a mangidaddadanes ken manggungundaway iti nalawa nga umili a Pilipino.

Babaen iti aso-aso nga AFP kas adigi ti agnanayon a dominasyon militar ti US iti Pilipinas, nga inda dinoktrinaan, ar-amasan ken sansanayen, awan-ressat dagiti nakaam-ames a panaglabsing kadagiti karbengan tao ken internasyunal a makatao a linteg. Mandar ken duron ti US, babaen iti kontra-insurhensiya a kampanya (COIN Guide) dagiti awan-anawa a panagbomba manipud iti tangatang, ekstrahudisyal a pampapatay kadagiti mannalon ken aktibista, iti pangipatungpal iti EO 70 ken Anti-Terror Law, kdpay a terorismo ti estado laban iti umili.

Diplomatiko ken natalinaay a relasyon iti China

Ti panangkarit ti US iti China idia WPS ken panagadu dagiti base militar na ket mangparparubrub laeng iti tensyon iti nagbaetan iti China ken Pilipinas. Imbes met a sebseban daytoy nga apoy tapno saanen a dumakkel ken agwaras, sipapalubos met ni Marcos Jr kadagiti militar ti US a pagbalinen a *pawn* ti pagilian laban iti China, bayat a paypaypayan ti Sinophobia.

Rumbeng nga irupir ti diplomatiko ken nainkappian a relasyon iti China, ken risuten dagiti risisris babaen iti dayalogo, saan ketdi nga iprobokar daytoy a makigubat. Ilaksid ti militarista a pannirigan nga itantandudo ti US ken ni Marcos kdpay a kakumplot da kas kakaisuna a pamuspusan tapno maurnos ti nagbabaetan. Ti balligi ti Pilipinas iti International Arbitral Tribunal (IAT) babaen iti United Nations Convention on the Laws of the Sea (UNCLOS) kanaig iti West Philippine Sea ket rumbeng a petpetan ken irupur a bigbigen iti China. Legal a basaran daytoy tapno maiyuman iti ganggannaet wenno internasyunal a korte ti karbengan ti Pilipinas iti WPS, segun iti International Arbitral Award idi 2016 a mangibagbaga a saklaw ti *exclusive economic zone* (EEZ) ti pagilian ti WPS.

Kasilpo na, mapagdanyos ti China kadagiti panangdaddadael na sadiay, kasta met dagiti naranggas nga addang na laban kadagiti lokal a mangngalap ken dagiti pwersa a pangseguridad iti reaksyunaryo a gobyerno, kagiddan iti demilitarisasyon wenno panangduprak kadagiti pasilidad militar na sadiay, ken gibusan ti panaggamrud na kadagiti rekurso ken kinabaknang iti taaw iti pagilian. **B**

Agpada nga imperyalista ti US ken China, nga iti nagduma a tay-ak ken tukad ket mangidaddadanes kadagiti umili a Pilipino. Ngem agtaltalinaed ti imperyalismo nga US kas kangrunaan a makintengngel iti ekonomya, pulitika, kultura ken militar ti pagilian. Ti imperyalismo nga US ti kangrunaan a mangidaddadanes ken manggungundaway iti umili a Pilipino manipud pay iti kolonyal, inggana neo-kolonyal nga estado.

Rodrigo Duterte, Marcos Jr, ken Biden, napaneknekan ti IPT a nagbasul

Napaneknekan ti International People's Tribunal (IPT) a nagbasul iti krimen iti gubat wenno panaglabsing kadagiti internasyunal a makatao a linteg (IHL) laban iti umili a Pilipino da Rodrigo Duterte ken Ferdinand Marcos Jr, a mangibagbagi iti a Gobyerno ti Republika iti Pilipinas (GRP), ken gobyerno iti US nga ibagbagi ni Joe Biden, iti inangay a panagdingngeg idia Brussels, Belgium idi Mayo 17-18.

Ti IPT ket maysa a pangsangalubongan nga hukuman a bukuklen dagiti lugal nga eksperto nga agsuksukimat kadagiti panaglabsing kadagiti karbengan-tao ken IHL iti naduma-duma a pagilian. Daytoy IPT 2024 ket inangay iti International Association of Democratic Lawyers (IADL) ken Friends of the Filipino People in the Struggle (FFPS).

Karaman kadagiti asunto nga insampa ti umili a Pilipino ti sumaganad:

a. Ti pampapatay ken masaker kadagiti sibilyan, panagdukot, tortyur kdpay a langa iti naulpit, saan a makatao ken awanan respeto a panagtrato kadagiti sibilyan; pangiturong kadagiti panagatake laban kadagiti sibilyan ken sibilyan a pasdek; pwersado a panagbakwit dagiti sibilyan; dagiti akto wenno pangta iti kinaranggas tapno agipasaknap iti teror kadagiti sibilyan a populasyon; pananghamlet kadagiti komunidad ken pananglapped kadagiti *humanitarian aid and relief*; ken panagusar kadagiti wagas ken pamuspusan iti pannakigubat nga awan pilpilien na, mangitunda iti napalalo a dangran wenno saan a kasapulan a panagsagaba, wenno mangipagteng iti nasaknap, pangmabayagan ken nakaro a pannakadadael iti natural nga aglawlaw;

b. Ti pampapatay kadagiti *hors de combat* ken kameng ti NDFP nga awanen ti kabaelan a lumaban; ti panangikuspil kadagiti bangkay dagiti napasag a kombatan, a mangdaddadael iti dignidad da; ti panagdukot, tortyur kdpay a langa iti naulpit, saan a makatao ken awanan respeto a panagtrato kadagiti nakuna a tao; ken

c. Atake, pampapatay, panagdukot, tortyur kdpay a langa iti naulpit, saan a makatao ken awanan respeto a panagtrato kadagiti NDFP *consultant*, mangitantandudo iti kappia, aktibista, *human rights* ken *environmental defenders*, *humanitarian aid workers*, *journalists*, ken dagiti kameng dagiti organisasyon a maredred-tag kas "prente" ti CPP-NPA-NDFP,

Amin dagitoy ket inaramid iti konteksto iti armado a risiris iti nagbaetan ti NDFP, ken GRP babaen iti tulong ken suporta ti gobyerno ti US.

Amin dagiti nailanad ken naisampa a kaso ket inaramid ken inggana ita ket ar-aramiden latta iti estado kadagiti umili iti Cagayan Valley. Sipud panagtugaw ni Duterte, nangrugi ti dursok ken awan pilpilien na a panagbomba manipud iti tangatang a nangipagteng iti nasaknap a panagbakwit ken pannakadadael dagiti sanikua ken kabiagan ti masa, kasta met iti aglawlaw. Namin-ano a daras a linapdan ti panagserrek dagiti *humanitarian aid and relief*, ken pinangtaan ken inaramidan ti parparbo a kaso dagiti lider-mannalon, aktibista, kdpay a mangitantandudo iti kalikagum ken karbengan iti umili.

Kasta met a nagisayangkat da iti sapaap a peke-pwersado a panagpasurrender. Kakaroan, ekstrahudisyal a pinapatay dagiti *hors de combat* ken NDF *consultant* kas kada Lolito Raza, Victor Tesorio, Randy Malayao, Leo Angelo Miranda, Saturnino Agonoy, Augusto Gayagas ken Mark Canta, ken dagiti sibilyan a da Roy Mendoza ken Roletto Mendoza a taga Benito Soliven, Isabela, ken dua pay a kakabsat nga Agay iti San Mariano, Isabela. Inggana tanem, saan latta narnek dagiti pasista a soldado. Uray dagiti napasag a kakadua ket pinagbalin da a tropeyo, ken indadanes dagiti bangkay da.

Gapu iti desisyon ti IPT a *guilty* wenno napaneknekan a nagbasul da Rodrigo Duterte, Marcos Jr ken Joe Biden, saan dan a mailibak wenno mailimed ti krimen da iti gubat laban kadagiti umili a Pilipino. Rumbeng a pagtenglan ken salakniban daytoy a balligi tapno masingir ken mapagsungbat ida kadagiti terorista nga aramid da. **B**

**Red-tagging:
Pangta iti biag,
wayawaya ken
seguridad**

Sipud naibangon ti NTF-Elcac, nainstitusyonalisa iti *Red-tagging* wenno arbitraryo ken malisyoso a panangituling wenno panangisilpo iti maysa nga indibidwal, sektor, organisasyon wenno grupo kas terorista, rebelde wenno komunista. Nakaro daytoy iti sidong ti panagturay ni Rodrigo Duterte nga intultuloy met ni Marcos Jr. Amin a mangtubngar ken mangsupiat iti rehimen da wenno panangibutaktak kadagiti naindasigan ken sektoral nga interes, nagruna iti kriminal a "gerra kontra-droga" ket sigurado a saan a makalisi iti panagpangta.

Babaen iti AFP-PNP, dagiti *trolls* ken tao-an ti NTF-Elcac kas gamat iti *red-tagging*, adu a progresibo ken ligal-demokratiko nga organisasyon ken indibidwal ti nakapadas iti pananglipit, surbeylans ken ranggas ti estado. Kadawyan na, dagitoy nga organisasyon ket isu't mangitantandudo ken mangirupir kadagiti karbengan ken kalikagum ti nalawa a masa ti umili. Segun iti grupo a Karapatan, dimmanonen iti nasurok 1.6 milyon ti biktima iti *Red-tagging* manipud Hulyo 2022 inggana Disyembre 2023 iti sidong ti rehimen US-Marcos Jr.

Iti Cagayan Valley, inggana ita ket awan-ressat dagiti pammutbuteng ken intimidada-

Ania ti aramidén nu agbalin a biktima iti Red-tagging?

1. Iyaramidan ti **fact-sheet** iti pasamak. Ilanad ti amin a detalye a kasapulan. Inggana kabaelan, i-attach ti kopya ken pammaneknek iti napasamak (bidyo, audio recording, picture wenno screenshot) ken ipasa daytoy iti Commission on Human Rights (CHR), wenno kadagiti komite iti human rights iti baryo wenno ili, simbaan kdpay a mangsalsalaknib iti karbengan-tao.

Tarabay a saludsod iti sumaganad:

- *Ania ti napasamak?*
- *Kaano a napasamak?*
- *Sadinno ti nakapasamakan na?*
- *Sinno dagiti maseknan? (Nagan ken/wenno yunit iti perpetrator, nagan iti biktima)*
- *Kasano ti pasamak?*
- *Apay a napasamak?*

2. Insigida nga **ipa-blotter** iti barangay tapno adda rekord iti pasamak.

3. **Ibutaktak** ti ranggas iti estado babaen iti panagpainterbyu kadagiti istasyon iti radyo wenno babaen iti social media.

Kasano nga agaplay iti writ of amparo?

1. Agsampa ti kaso iti korte. Segun iti desisyon iti Korte Suprema, "Uray ania nga aldaw ken uray ania nga oras kadagiti ss. a korte: 1) RTC iti lugar a nakapasamakan iti pangta, akto wenno napasamak ti panagliway, wenno no adda napasamak a paset na; (2) ti Sandiganbayan; (3) ti CA; (4) daytoy a korte; (5) wenno ti aniaman a hustisya iti kasta a korte."

Sinno ti mabalin nga agsampa iti petisyon?

Segun iti Supreme Court, ti panagkakasaruno dagiti mabalin nga ag-file ket dagiti sumaganad:

- a) Uray siasinno a kameng iti immediate family, kas: ti asawa, annak ken nagannak iti maseknan;
- b) Uray siasinno a puonan, appoko wenno kolateral a kabagian ti maseknan agingga fourth civil degree of consanguinity wenno affinity, no awan dagiti nadakamat iti umuna a parapo; wenno
- c) Uray siasinno a concerned citizen, organisasyon, asosasyon wenno institusyon, no awan ti ammo a miyembro ti immediate family wenno kabagian ti maseknan.

Ti panangiyuli iti petisyon babaen ti maseknan ket mangsuspindir iti karbengan dagiti dadduma pay nga otorisado a partido a mangiyuli ti kapada a petisyon. Kasta met, ti panangiyuli ti petisyon babaen ti otorisado a partido iti biang ti maseknan ket mangsuspindir iti karbengan ti dadduma pay, maibasar iti urnos a naikabil ditoy.

syon kadagiti mannalon, estudyante, mannuro, abogado, padi, aktibista kdpay a sektor ken propesyunal a makikaykaysa kadagiti nakurapay. Manipud Nueva Vizcaya inggana Cagayan, agkaraiwara dagiti sako, *tarpaulin*, ken polyeto a mangitudtuding kadagiti personalidad ken organisasyon kas "terorista" wenno "rekruter iti NPA."

Pasig a *red-tagging* ti ar-aramiden dagiti AFP-PNP-Elcac nu mapan da agsursor kadagiti eskwelaan iti linged dagiti "youth summit" wenno "information drive." Kasta met ti panagbalay-balay da ken panagangay da kadagiti aw-awagan a "local peace engagement." Ti organisasyon a Sambayanan ken Kappia, nga agpada a binukel ti militar ken dagiti traydor iti rebolusyon, ti maysa kadagiti kangrunaan a gamat ti AFP-PNP-Elcac iti *red-tagging* ditoy rehiyon. Kasta met a da Ivy Lyn "Eliz" Corpin, Ma Kristine "Kira" Macaspac, Laurence "Jillian" Ferrer ken Mauricio Aguinaldo ti sumagmamano kadagiti kapepeklan a *red-tagger* a dumaydayo kadagiti barbaryo ken eskwelaan.

Uray iti *social media* nangruna iti Facebook ken Youtube ket agkaraiwara dagiti *trolls* ken *dummy account* nga agipasasaknap iti narugit a propaganda ken makapapatay a pammadakes. Kasilpo na, saan laeng a namnaminsan a dagitoy tinudingan ti AFP-PNP-Elcac ket nakapadas iti pangta ti biag, wayawaya, ken seguridad, ken mairamraman pay dagiti pamilya da nga ihar-harass dagiti mersenaryo a pwera.

Kakaroan na, nagbalin pay a biktima iti ekstrahudisyal a pammapatay wenno ilegal nga inaresto dagiti nared-tag. Kas kenni Randy Felix Malayao, maysa nga NDF consultant, a nakapadas iti nairteng a *red-tagging* ken intimidasyon inggana pinapatay dagiti ahente ti estado idi 2019.

Pangta iti biag, wayawaya ken seguridad

Kadaytoy laeng Mayo 8 ket impablaak ti Supreme Court iti publiko ti maysa a desisyon kanaig iti *red-tagging* nga insurat da idi pay Hulyo 4, 2023. Segun iti desisyon nga insurat ni Associate Justice Rodil V. Zalameda, inlannad dan a ti *Red-tagging* wenno malisyoso a panangisilpo kadagiti sibilyan iti armado a tignayan, ket "pangta iti biag, wayawaya ken seguridad" kadagiti biktima iti daytoy. Ti desisyon ket kasilpo iti napaboran a desisyon para iti *writ of amparo* ni Siegfred Deduro, sigud a mangibagbagi iti Bayan Muna Party-list.

"Ti pangimarka iti maysa a tao kas "Red" wenno "Nalabaga" ket kadawyan a kabulbulon iti nasagedsed a surbeylans, direkta a panaglipit, ken iti dadduma a gundaway, pannakatay. Iti panangisilpo kadagiti *nared-tag* nga indibidwal kadagiti komunista wenno terorista, agbalbalin ida a target dagiti *vigilante*, paramilitar wenno dagiti mismo ahente ti estado, ken gapu iti daytoy ket nalaka a maawatan nu apay a mabalin nga agbuteng ti maysa nga indibidwal a *nared-tag*, ngamin agpeggad ti biag ken seguridad da," surat ti Korte Suprema.

Segun iti Korte Suprema, mabalin da nga ited iti *writ of amparo* kadagiti biktima iti *red-tagging*, kasta met kadagiti biktima iti "pammadakes, panangmarka, ken *guilt by association*" gapu ta "nalaka nga awaten ti buteng a marikrikna dagiti biktima." Nayon da pay, saanen nga iyuray nga adda pay laeng dakes a mapasamak iti biktima (kas iti pannakatay) sakbay a maaprubaran iti *writ of amparo* na. **B**

Report iti umili ti Cagayan Valley kanaig iti tikag ken nagbalin a panangsango ti rehimen Marcos Jr

Panangukom iti rehimen: kriminal a panagbaybay-a iti tengnga ti gawat ken makapapatay a bara

Kanayon a mangabak ti ili ti Aparri nu kinnangatoan laeng ti *heat index* (marikna a pudot) ti pagpapatangan. Iti laksid ti ibagbaga a panagkapsut iti El Niño iti maudi a paset iti Abril, dumandanon latta met iti inggana 48°C ti *heat index* iti nasao nga ili, bayat a nairekord met ti temperatura a 40°C idiy Echague, Isabela, ti kabaraan iti intero a pagilian ita a tawen.

Nu iyarig iti gurigor dayta a temperatura ket agngangabit ken patay iti panagkumbulsyon ti pasyente. Adda pay ketdi natnatayen a mapatta-patta a gapu iti nakaro a bara. Kasta met a ngimmato ti kaso dagiti saksakit nga adda kainaigan na iti El Niño. Limmatak iti siguden a problema iti nakiddet a suplay iti danum nangruna kadagiti syudad, kasta met a parikut met dagiti dadduma a lugar ti pangalaan iti nadalus a danum. Idiy Reina Mercedes, Isabela kas pangarigan ket mano lawas dan nga agan-anus iti nalibeg a danum.

Nagsasaruno met a puor ken *grass fire* iti naduma-duma a paset iti rehiyon ti napasamak iti kallabes. Saan man a maipabpablaak iti midya, adu ti kaso iti pannakatay dagiti dingnguen gapu iti kinaawan pagpasturan, paginuman, paglubnakan, ken panagtaud iti saksakit. Ken iti laksid ti panangkallub iti reaksyonaryo a gobyerno, saan a mailinged ti kalawa ken kakaro iti intunda ti tikag iti Cagayan Valley.

Komprehensibo a panangsango iti tikag, saan a limos nga ayuda

Iti kaudian nga ebalwasyon ti Department of Agriculture (DA)-Region 2 ket dimmanonen iti agarup ₱2 bilyon ti balor ti nadadael iti sektor iti agrikultura. Kadakkelan ditoy ket pannakadadael iti mais iti paset ti Isabela. Sabali pay iti ₱11 milyon a pannakalugi iti sektor ti *fisheries* gapu iti *fish kill* segun iti BFAR-2.

Iti laksid iti dayta, maregmeg laeng ti nalak-an a tulong ken ayuda manipud iti reaksynaryo a gobyerno. Idiy Cagayan, ita laeng nga inbunong kadagiti tattao dagiti relip ken pondo a nailatang para iti bagyong Egay idi Hulyo 2023, dandani makatawenen ti napalabas. Isu ita ti iwarwaras kadagiti agmamais, mangngalap ken agtaltalon a naapektaran iti didigra. Laksid a naladaw unayen, kas gagangay arig nat murkat laeng dagiti ayuda a mangep-ep iti kiraos ti buksit.

Iti met ipampannakel ti DSWD nga ayuda ket agbalor laeng iti ₱236.66 tunggal indibidwal nga apektado. Ania pay ngata't pakaanayan na dayta iti sango ti awan-anawa a panangngato iti presyo dagiti magatgatang? Ti pay makapashudot ken saan a nakapappapati, adda da dagiti ili nga awan pay iti 10 ti bilang dagiti apektado segun iti report da. Ti ili ti Lal-lo kas pangarigan ket maysa pamilya (tallo katao) laeng kano ti apektado ti tikag bayat a dua pamilya (innem katao) met iti Baggao! Sabong ngiwat laeng ti ipangpangas ti gobyerno a ₱30 bilyon pondo para iti panangsango iti tikag ta maregmeg lang met iti dumanon kadagiti umili. Awan met lang naganab na dagiti 9,000 mannalon wenno 76% iti kabuklang nga aplikasyon ta saan nga inaprubaran ti PCIC ti panagpa-*insure* da kadagiti mula da.

BARINGKUAS

Saan a limos nga ayuda ti kasapulan dagiti mannalon. Ketdi, komprehensibo a panangsagana ken panangsango kadagiti didigra nga aramid dagiti imperiyalista ken lokal nga agturturay a dasig a manggamgamrud iti kinabaknang ken mangramrames iti aglawlaw. Saan a gapu ta nagleppasen ti El Niño ket nagpatingga metten ti panagsagaba dagiti mannalon. Ta saan da pay a nakalung-aw iti pannakaikulbo nga inpagteg ti tikag, addadatan ti La Niña a manglayus ken manglemmes kadagiti mula.

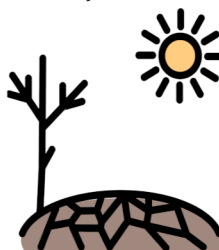
Whole-of-nation approach

Iti linged ti *whole-of-nation approach* (WNA) wenno gerra kontra-insurhensiya iti estado, ginundawayan dagiti militar ken pulis daytoy a didigra tapno agipasaknap iti saywar ken pammutbuteng. Kaaduan kadagiti aktibidad para iti pangiwaras kadagiti relip ken ayuda ket inrussuat babaen kadagiti "serbisyo caravan" ken dagiti kapada nga aktibidad, a kangrunaan nga indauloan ti 5th

₱2.05 BILYON

Kabuklan a balor dagiti nadaddadael a mula iti rehiyon ti Cagayan Valley gapu iti panangdidigra ti tikag. Kangrunaan a naapektaran ti probinsya ti Isabela bayat a dagiti produkto a mais ti kangrunaan a naapektaran a mula.

Pammataudan: Department of Agriculture Region 2, 22 Feb-08 May

43,942
MANNALON KEN
MANGNGALAP ITI
NAAPEKTARAN;
40 MUNISIPYO
KEN SYUDAD TI NAGDEKLARA
ITI STATE OF CALAMITY

ID ken NTF-Elcac. Iti ababa a sarita, sakbay a maawat dagiti agkasapulan dagiti sangkapirit nga ayuda ket masapul nga "agsurender" pay lang ida, ken ilaksid ken lipaten da dagiti demokratiko a karbengan da. **B**

Pudno a reporma iti daga: agtultuloy a pukkaw dagiti mannalon

AWAN SERSERBI na iti ipampannakkel ni Marcos Jr a kaunnaan a solar-powered irrigation project iti NIA, a linukatan na idi Hunyo 10 idia Cabaruan, Quirino, Isabela, ta awan latta met masukay a bukod a daga dagiti mannalon. Laksid nga am-amang pay a problema ti kinaawan nasayaat a sistema iti irigasyon, kaaduan nga agnumar iti nakuna nga irigasyon ket dagiti apo't daga ken nabaknang a mannalon, nga agtagtagikua kadagiti nalalawa a taltalon. Kabayatan na, dagiti sangkapirit laeng ti daga na ket kaskasdi nga aganus iti kinakurang iti daga a sukayen, nababa a presyo iti irik, ken nangato a presyo kadagiti farm inputs.

Dumanon iti 350 ektarya ti mapasayakan iti irigasyon, a sumaksaklaw iti 287 mannalon. Nu kas pangarigan ipagarup nga agpapada da amin iti bingay a daga, maamiris nga awan pay maysa ektarya a daga iti tumunggal maysa a mannalon. **B**

Bagas para kadagiti mannalon, saan a kadagiti pasista-PKM-CV

Daytoy ti panawagan ti Pambansang Katipunan ng mga Magbubukid (PKM)-Cagayan Valley kalpasan a mangted ti lokal a gobyerno iti Cagayan ti 120 kaban a bagas kadagiti tropa ti 17th IB, iti sango ti nasaknap a gawat ken panagmiraut dagiti Cagayano iti tengnga ti panangdidigra ti tikag. "Kabatog daytoy iti 6,000 kilo a bagas a nu inwaras latta koma kadagiti residente iti Dungeg wenno Aridowen iti Sta Teresita a nakapamin-adu a binomba ti AFP ket makaawat koma ti tunggal residente (ubbing ken nataengan) ti Aridowen iti lima kilo a bagas, wenno 10 kilo met kadagiti taga-Dungeg," pahayag ti grupo.

Agdadata la ngaruden ti kriminal a panagbaybay-a ti reaksyonaryo a gobyerno kadagiti kalikagum ken pagimbagan ti umili, awan babaen pay nga iparparayag nu asinno ti pudno a prayoridad iti estado iti kakastoy a kasasaad. Bayat a pappapatayen iti bisin ken terorismo dagiti mannalon iti kaawayan, busbussogen met ti estado dagiti pasista a soldado nga awan ressat a mangipagpagteng iti buteng ken kinaranggas. Ti kangrunaan nga agnumar iti nasao a donasyon ket dagiti kameng ti CAGFU a kagurgura la unay dagiti masa gapu kadagiti anti-sosyal nga aramid da kas iti panagtakaw ken panagbartek.

Malagip nga idi Enero laeng ket nangted manen ti LGU-Cagayan ti nasurok 300 kaban a bagas para iti 17th IB ken 95 IB, kasta met idi naudi a kwarto ti 2023, dagiti panawen nu sadinno ket manarimaan ti panaglayus iti dakkel a paset iti Cagayan ken agpalpalama dagiti mannalon ken mangngalap a Cagayano. **B**

5 RASON APAY NASKEN A SUPIATEN TI **BALIKATAN** EXERCISES KEN TI **AGNANAYON A PRESENSYA** MILITAR TI US ITI **PILIPINAS**

NDF-CV POLYETO
I-scan ti QR code tapno i-download.

Kadua! Saan nga agpaudi. Tapno lumawa ti kaammoan ken malawlawagan kadagiti napapateg nga isyu iti agdama, mangala kan iti kopya. Mabalin i-print ken iwaras kadagiti kaarruba. Ania pay urayem? I-downloaden!

Parnuayen ti alipugpog iti higante a protesta iti tengnga ti tikag laban iti manangbaybay-a ken pasista rehimen US-Marcos Jr! Mannalon, lumaok iti gubat ti umili!

Praymer iti PKM-CV kanaig iti El Niño. I-download ti kopya yo iti:

<https://philippinerevolution.nu/>

Aerial bombing idiy Peñablanca, nangipagteng iti troma ken panagbakwit

Napalalo a buteng ken troma ti intunda kadagiti residente iti paset ti Lagum, Peñablanca kalpasan iti panagbomba dagiti *attack helicopter* ken *fighter jets* iti TOG2-PAF a pinasarunoan iti panagmasinggan idi alas-2 inggana alas-3 iti parbangon iti Mayo 10. Ti nakababbaba a tayab dagiti *helicopter* ti nangriing kadagiti lumugar. Nagpatnag a saan a nakaturrog dagiti taga-Tuguegarao ken dadduma a paset iti Baggao gapu iti nakaro a panagamak. Uray dagiti taga-Amulung ken Enrile ket nagbuteng gapu iti pasamak.

Segun kadagiti nakaimatang, uray la limmabaga iti tangatang iti panagtupak dagiti bomba ken nadayeg iti daga iti pigsa iti panagbittak. Pinagarup pay ti dadduma a gurruod laeng ti nangeg da. Iti maysa a bidyo nga inbingay iti maysa a public school teacher, makita ti silaw ken manggeg la unay ti ungor ti helikopter iti nasipnget a tangatang.

"Kunak nu madama ti gubaten [iti US ken China], numuna ta Balikatan pay met," istorya ti maysa. "Ti ammok ket sinakop ken rinaut dan ti Pilipinas," kuna met ti dadduma. Nalaos ita ti gura da iti reaksyunaryo a gobyerno ta laksid a saan da nga immapakammo ti mapasamak nga *airstrike*, nanayonan manen ti panagsagaba da iti sango ti panangdidigra ti El Niño. "*Helicopter* pay laeng dayta iti tengnga rabii a mangmangged tayo ket pirmi buteng tayon, kasanon tu pay nu saan langan a dagita ti masapasamak iti sumarsaruno," komentaryo pay iti maysa a *commentator* iti radyo.

Uray ti LGU-Peñablanca ket nakillaat iti pasamak ken inpa-*verify* nu adda dagiti nadangran, ken nu paset daytoy iti Balikatan. Inggana lumawagen ket tuloy latta ti panagampayag dagiti *helicopter* ngem aldawen idi nakumpira a 502nd Infantry Brigade, 5th Infantry Division ken Tactical Operations Group (TOG)2-Philippine Air Force ti makinaramid iti terorista nga aliaw.

Ti Sitio Ebi, Lapi, Peñablanca ti kangrunaan a tinarget iti nasao nga *aerial bombing* ngem apektado dagiti kabangibang a baryo kas iti Manga, Buyun, Nabbababalaya, Minanga ken Camasi. Dimmanon iti 690 pamilya (645 pamilya iti Lapi ken 45 pamilya iti Minanga) wenno 2,765 indibidwal ti naapektaran. Nangitunda daytoy iti pwersado a panagbakwit dagiti residente nangruna ta nasagedsed ti kombat nga operasyon ti TF-Tala, 5th ID.

Kabayatan na, tinubngar ni Kadua Bien Magalat, tagapagsarita iti NPA-Cagayan, ti panangsalapid ti 5th ID iti inuulbod kalpasan iti terorista nga aramid da. "Iliblibak iti 5th ID ti terorista ng aliaw gapu ta pungtot ken gura iti umili ti naapit da, imbes a suporta iti kontra-insurhensiya a kampanya da. Ikabain ti 5th ID ti kinapudno a ti kinaawan pampulitika a pigsa ken suporta manipud iti umili ti

kasingin ti superyoridad da kadagiti ramit militar a kangrunaan nga ar-aramaten tapno agipasaknap ti buteng ken teror," pahayag na.

Inggana iti agdama, agraraira latta iti buteng ken troma kadagiti residente, segun iti report iti DSWD a nangisayangkat iti *psycho-social therapy* kadagiti naapektaran. Kuna dagiti nakapatang da, uray dagiti ungor ti lugan ken motor ket maipagarup da nga uni iti bomba ken putok. Uray dagiti taraken ket alisto a makigkigtoten kadagiti napipigsa nga uni.

Nalawag daytoy a panaglabsing iti *international humanitarian law* (IHL) a mangiyunay-unay nga irespeto ken salakniban dagiti sibilyan, ken iparit iti panangisagmak kadakuada-pisikal man wenno mental. **B**

₱220,000.00

GASTOS ITI MAYSA ORAS A PANAGTAYAB ITI BLACK

HAWK PARA ITI GASOLINA NA. SABALI PAY TI ₱110,000.00 NAYON A GASTOS PARA ITI REFUELING ITI KADA UNIT.

Daytoy ti balor a ginastar ti TOG-2 PAF ken 502nd IBde iti terorista a panagbomba da manipud iti tangatang idiy Sityo Ebi, Lapi, Peñablanca, Cagayan idi Mayo 10, alas-2 inggana alas-3 iti parbangon. Laksid pay daytoy iti balor dagiti bala ken bomba nga inusar da.

Manipud iti pahayag ti NDF-CAGAYAN

Rangas ken panangallilaw:

Kinumplot iti 5th ID-PNP ken Jesus Miracle Crusade

Iti desperasyon ti estado a pagtalinaeden ti agbugbugshot a sistema, ar-aramaten da iti taktika a krus ken espada, kasla iti inusar dagiti kolonyalista nga Espanyol iti panagsakop iti pagilian, tapno pagparingtumengen dagiti umili ken pasuroten ida a kasla bulding para iti bukod nga interes.

Kadagitoy naglabas, nagsasaruno ti insayangkat a "local peace engagement", "pulong-pulong" ken "Kasimbayanihan" dagiti tropa ti 5th ID, PNP, Sambayanan, Jesus Miracle Crusade International Ministry (JMCIM) ken dadduma pay nga ahensya iti reaksyonaryo a gobyerno kadagiti naduma-duma a paset iti Cagayan (Sta Margarita, Baggao; Mabuno, Gattaran; Peru, Lasam; Zinundungan Valley, Rizal; Dadda, Amulung). Maiyarig idi, kadua itan dagiti militar ken pulis dagiti mangaskasaba a JMCIM iti panangidaulo iti sinsinan a pastor a ni Danny Cuarteros.

Kas gagangay, dagitoy nga aktibidad ket gundaway kadagiti militar ken ahensya a pangseguridad tapno ipaalun-on ti Anti-Terror Law, agipasaknap iti buteng, ken pangtaan ken lapdan iti umili nga agtignay para kadagiti karbengan da. Kalpasan na ket kasabaan ken karagagan da dagiti umili, a wagas met iti panagpaadu kadagiti kameng ti JMCIM. Agpampamarang a maka-diyos dagitoy nga aktibidad ngem iti kaunggan na ket operasyon a saywar ken paniktik.

Segun iti Artikulo 4, Maikatlo a Paset (Dagiti basaran a karbengan ken rebbengen dagiti umili) iti Tarabay iti Panangibangon iti Demokratiko a Gobyerno iti Umili, "Adda karbengan ti umili a lak-amen ti wayawaya iti konsensya ken iti pammati." Iti daytoy a tarigagay, bigbigbigen ken iresrespeto ti rebolusyonaryo a tignayan daytoy a karbengan, lakitde saan a maar-aramat kas wagas iti pananggundaway ken ranggas.

Ngem ti ar-aramiden ti JMCIM ket agdadata a panangngallilaw, kasta met a direkta nga atake laban iti rebolusyonaryo a tignayan ti ibagabaga da a ti "Komunismo ket Satanismo" tapno iyadayo ti umili iti dalan iti pudno a pangkagimongan a wayawaya ken hustisya. Kabayatan na, itudtuding met a "kalaban iti esta-

do" ken "komunista a padi" dagiti taong-simbahan a pudpudno a mangilablapan iti karbengan dagiti umili a Cagayano.

Uray iti pakasaritaan iti gimong a Pilipino ket kinillo dagiti agar-ari a dasig dagiti naimbag a damag ti Diyos para iti wayawaya, kinapudno ken hustisya, ken inaramat ti relihiyon tapno agulbod, mangadipen ken manggundaway. Banag nu apay a pinapapatay dagiti padi a pudpudno a mangidandanon iti manangwayawaya a mensahe kas kada padre Gomez, Burgos ken Zamora (Gomburza).

Aginbebengngeg ken ikidkidem latta ti JMCIM ti kinapudno nga agpapaaramat da kadagiti utek iti panangbomba kadagiti komunidad a nangpadisi iti ginasut a residente, ken mangrangrangas ken nangpapatay kadagiti sibilyan, nangruna kadagiti nailian a minorya. Ti sipapalubos a panagpausar da iti 5th ID a notoryos iti pananglabsing iti karbengan-tao ket panangpabor iti panangilupit-lupit ken panangranggas, ken dakkal a panagsiasi para iti maysa a simbaan ken relihiyon nga agkarkararag iti kappia ken kinasayaat.

Nabaknang iti rebolusyonaryo a kapadasan ti umili a Cagayano, kasta met a napnuan dat kapadasan iti ranggas-militar. Saan a kas kari nga agpaallilaw

suroten iti panid 13

#StopTheAttacks. Nagsasaruno a surbeylans ken intimidasyon ti napasaran dagiti aktibista ken lider-mannalon iti rehiyon kadagiti napalabas a bulan. Idi Marso 28, Huwebes Santo, kinamat-kamat ken saan nga ininggaan dagiti saan nga unipormado a lallaki da Agnes Mesina, convener iti Makabayan-CV ken James Paredes, OIC iti Kabataan PL-CV. Manarimaan ti panagsagana da para iti kampanya ken humanitarian mission para kadagiti apektado iti gawat ken El Niño, kasta met iti panagsupiat iti Cha-cha. Pilit met a kinapatang ken sinipsiputan iti tallo a di-unipormado nga intelligence agents iti 5th ID ni Lina Ladino, liderkatutubo a mannalon, idi Mayo 20 bayat a paawid isuna idiay baryo da. Sipud pay 2020 a makapadpadas iti Red-tagging ni Ladino ken pasasurenderen kasukat iti kwarta. Idi met Hunyo 3 ket napan iti balay da Marifel Macalanda, regional coordinator iti Punganay-CV, iti uppat a di-unipormado a lallaki a nagpakaammo kas kameng iti CIDG. Ipangpangta da nga adda kan warrant of arrest na ngem awan met ti impakita da, ken isilpilpo da iti NPA ti adbokasiya na para kadagiti nailian a minorya. Dinakamat met dagiti ahente ti CIDG ti nagan da Mesina ken Paredes a pangpangtaan da a tiliwen. Nakaro a buteng ken panagdanag ti narikna dagiti pamilya da.

Panangpatakyas iti Hao Ren Mining kadagiti residente ti Aparri

Dandani intero a barangay iti Dodan, Aparri ti ganggamamen ti Hao Ren International Mining Group Corp, maysa a kompanya a Chinese a sigud a nagopereyt iti *black sand mining*. Nangrugi dan nga aladan dagiti lote a kunada ket nabayagen a ginatang da. Idi Marso, miniting dan dagiti residente iti Purok 5, ken inay-ayo ida iti ₱50,000 tapno laeng mapapandaw dagiti residente. Kagiddan na, addan dagiti makinarya kas iti dua a *dump truck*, maysa a *payloader* ken maysa a *backhoe*. Nagkedked dagiti residente a pumanaw ken inrupir ti karbengan da iti daga. Dumandanon iti 100 ektarya ti saklaw iti ganggamruden a daga iti nasao a kompanya.

Malagip nga idi 2014 ket napagsardeng dagiti dadduma nga operasyon iti minas gapu iti nainget a panagsupiat dagiti umili ngem nagtultuloy ti operasyon ti Hao Ren kalpasan a simmrek iti MOA ti kompanya ken ti ili ti Aparri. Segun iti daytoy a katulagan, agaramid ti Hao Ren iti tallo kilometro a *seawall* nga agbalar iti ₱50 milyon ken *eco park* kas paset iti maaw-awagan a "corporate social responsibility" (CSR). Linged daytoy ubbaw a proyekto tapno gamruden ti maminas a *black sand* iti proseso ti panangaramid iti *seawall* ta ti kompanya ti mangngeddeng nu ania ti pakausaran ken pangipanan iti makali a *magnetite*. Ngem daksanggasat, inggana ita ket awan pay dagiti naikari a CSR.**B**

Panagtignay laban iti Golden Summit Mining. Dua daras a nagangay iti *dialogue* dagiti mannalon iti Anonang, Cordon, Isabela iti baet iti LGU kanaig kadagiti kaso iti Golden Summit Mining Corp (GSMC). Idi Mayo 8, 30 mannalon ti nakisango iti meyor tapno iyuman ti *harassment* iti dua nga armado a *goons* ti GSMC kadagiti residente. Laksid na, rimmuar dagiti kaso ti GSMC iti *hearing* ti LGU. Karaman kadagiti basul na ket ti ₱16M nga utang na iti ISELCO, 100 mangmangged a saan a binayadan, ken inggana ita ket awan pay danyos dagiti natay a tallo a minero.

Numanpay sangkadalawat iti DENR-2 a saanen nga agkasubliyanan ti sigud a *mining site*, dandani maysa dekadang sipud a nagmula dagiti mannalon iti prutas iti 69 ektarya a daga bayat a 68 pamilya ti nagnanaed sadiay. Nasursurok 70 tawenen a paggigyanan dagiti residente iti nasao a lugar. Kabayatan na, adda manen baro a pangta iti kabiagan da gapu iti panagserrek iti *mining exploration* ti Sexi Mining.

Panagsupiat ti simbaan iti panagminas. Nagsasaruno nga aktibidad ti inangay dagiti naduma-duma a sektor tapno pagadalan ti *water impact* iti operasyon iti panagminas ti Oceana Gold Philippines Inc (OGPI) ken FCF Minerals iti probinsya ti Nueva Vizcaya. Dimmanon iti 250 katao ti dimmar-ay iti porum nga inrussuat ti Saint Mary's University (SMU), sabali pay iti inrussuat a talakayan iti *student council*. Kasta met a nagangay iti Congregation of Immaculate Heart of Mary (CICM) Northern Luzon Priest Assembly iti Diocese of Bayombong para iti daytoy.

Madama met ti *petition signing* para iti panangibasura iti prangkisa iti OGPI ken FCF Minerals. Malagip a nagsampa iti Petition for Certiorari and Mandamus iti RTC-Bayombong tapno ipasardeng ti *renewal* iti FTAA ti OGPI nga inpalubos idi 2021. Nakikaykaysa iti daytoy a panagtignay ti konseho dagiti estudyante ti SMU ken ti CICM. Tapno suportaran ti petisyon, mapan iti: <https://chnng.it/5nctbZpMht>

Barikada laban iti panagagum iti daga. Nasurok 20 mannalon iti maysa a barangay iti Ilagan, Isabela ti nangsada ken nanglapped iti iseserrek dagiti mangal-alad iti komkoman da. Innem a tawen dan a nakaposisyon kadagiti pagmumulaan da iti mais nga ita ket ganggandaten nga agumen kadakuada. Namindua met a pinaayaban iti istasyon ti pulis dagiti lima a mannalon iti nakuna a lugar.

Panagkaykaysa iti sango iti tikag. Immarangkada dagiti panagi-inndal ken panagtitimpuyog dagiti mannalon iti Cagayan ken Isabela iti sango ti tikag. Pinasingkedan dagiti pag-aadal ti imperyalismo kas puon ken gapu iti krisis iti klima, kasta met ti kriminal a panagbaybay-a iti rehimen US-Marcos Jr kadagiti mannalon. Babaen iti daytoy, naungar ti regget ken pakinakem dagiti mannalon a sangsangkamaysa a lumaban para iti karbengan. Kalpasan na, nangbukel da iti plano ken programa para kadagiti organisasyon da, ken iti maibangon da a kooperatiba.

Pannakilaban dagiti drayber. Nakisango dagiti drayber iti Santiago City, Isabela iti regular a *city council hearing* ken nagpeti-

syon da kanaig iti problema da iti kabiagan. Nagiwaras da met kadagiti polyeto a mangsusupiat iti *jeepney phaseout*. Kasinnupadi daytoy iti iparparayag ti LTFRB-2 nga suportado kano iti amin nga opereytor ken drayber ti ubbaw a PUV Modernization Program.

Cagayan Peace Mission 2024. Lima nga *international delegates* manipud iti Bayan-USA ken P1NAS ti simmarungkar iti Cagayan Valley, partikular kadagiti lugar a militarizado gapu kadagiti EDCA *sites* ken Balikatan Exercise, kasta met kadagiti apektado iti operasyon ti *black sand mining* ken *special economic zone*, idi Mayo 18-21. Ti kangrunaan a panggep da ket sukisuken ti aktwal a kasasaad kadagiti komunidad a pagindigan ti EDCA *sites* (Lallo ken Sta Ana) ken ammoen ti takder dagiti kangrunaan nga *stakeholders* kadagitoy a komunidad. Babaen iti nasao a *fact-finding mission*, nasukisok ti grupo dagiti panaglabsing iti katulagan babaen iti EDCA, pananggundaway ti militar kadagiti komunidad ken kadagiti nainsigudan a kinabaknang, kinnumplot dagiti militar ken pribado a pang-ekonomya nga interes, awan umuna a panangpaka-ammo ken pammalubos manipud iti komunidad kadagiti panagsanay militar, ken pananglipit ken *Red-tagging* ti estado.

#FreeAllPoliticalPrisoners. Nawaya-wayaanen ni Isabelo "Manong Buting" Adviento kalpasan iti dua tawen a pannakaibalud na idia'y BJMP Tuguegarao. Naibasura amin nga parparbo a kaso nga insampa laban kenkuana. Ni Manong Buting a maysa a lider-mannalon, *regional coordinator* iti Anakpawis-CV ken Anakpawis Partylist 4th *nominee* ket iligal a tiniliw idi Abril 8, 2022 idia'y Bayombong, Nueva Vizcaya.

Pammadayaw kenni Ka Daloy. Indatonan iti kangatoan a pammadayaw iti Migrante Philippines ni Kadua Daloy idi Marso 22. Iti mensahe a "Dakilain at pagpugayan ang buhay at pakikibaka ni Gerald "Ka Daloy" Paredog! Dakilang martir, masigasig na rebolusyonaryo, bayani ng migrante at sambayanan!", linagip da ni Ka Daloy wenna Daza kadagiti gagayyem na, kas naregget a kadua ken mangidadaulo kadagiti panagpatignay kadagiti residente iti Quezon City iti naduma-duma a kampanya. Karaman ti kampanya tapno isalakan ken wayawayaan ti OFW a ni Mary Jane Veloso; kampanya iti hustisya kadagiti biktima iti masaker iti Kidapawan ken Mamasapano; panangsupiat iti *jeepney phaseout*, APEC, ken pannakabiang ti US ken China kadagiti teritoryo ti Pilipinas; panangirupir iti ₱2000 nasyon iti SSS *pension*; pannakikaykaysa iti Manilakbayan dagiti Lumad laban iti pampapatay kadagiti nailian a minorya, militarisasyon ken pananggamrud kadagiti nainsigudan a kinabaknang.

#MabuhaySiKaMorga. Nagangay dagiti klasmeyt, kakadua, gagayymen ken kakabagian ni Lennel "Ka Aika" Domanais iti maysa nga aktibidad tapno lagipen ti biag ken legasiya na iti umuna nga anibersaryo iti panagmartir na. Inrusuat ti napauloan a "Pag-alala kay Len: Komemorasyon ng Unang Taon ng Pagkamartir" iti rabii ti Mayo 3 idia'y CAL New Building Atrium, UP Diliman. Nangisagut da kadagiti mensahe, daniw ken kansion. Kinanta ti Alay Sining ken Sinagbayan iti saniweng a "Di Pangkaraniwan" kas panangrekep iti programa. Malagip a ni Ka Aika ket napasag iti maysa a labanan idia'y Villa Cielo, Buguey iti malem ti Mayo 3, 2023.

manipud iti panid 2, Editorial...

a nagbasul laban iti krimen iti gubat ti gobyerno a US babaen kadagiti direkta a panangpondo, panangsanay ken panagarmas na iti AFP.

Rumbeng a lallalo a papigsaen ti relasyon ken alyansa iti dadduma a pagilian laban iti imperyalista a panangraut ti US iti naduma-duma a sulit iti lubong. Isilpo ti gandat na iti Pilipinas iti awan pilpilien na a panagbomba ti US-Israel idia'y Gaza, kasta met ti mapasasamak ita kadagiti Adivasi idia'y India. Patibkeren ti panagkaykaysa dagiti umili a Pilipino kadagiti Palestino ken dadduma pay a maidaddadanes nga umili a biktima ti imperyalismo nga US.

Tapno naan-anay a masalakniban ti soberanya ti pagilian, nasken a suportaran ken papigsaen ti New People's Army (NPA) nga agiwaywayat iti rebolusyonaryo nga armado a pannakidangang iti kaaw-awayan. Tulbek ti panagpigsa ti NPA, ken iti nasanaknap ken nasagedsed a gerilya a pannakigubat iti basaran iti lumawlaw a umun-uneg a base a masa tapno lapdan ken paayen ti gandat ti US a pabittaken ti imperyalista a gerra. **B**

manipud iti panid 11, Ranggas...

ida kadagiti nasasam-it a sarita ken aginsisingpet a militar. Ilaklaksid ken lablabanan ti sibubukel a rebolusyonaryo a tignayan iti Cagayan ti kinnumplot ti 5th ID-PNP ken JMCIM kas gamat iti estado iti agtultuloy a pasismo ken terorismo. **B**

Dagiti Kinaulpit ken Krimen ti Militar iti US

Manipud iti "Pinagtitiyon nga artikulo manipud iti Ang Bayan, Setyembre 2016"

Dagiti sumagmamano a krimen iti militar ti US kadagiti babbai ken ubbing a Pilipino, ken panangsabidong ken panangdadael da iti aglawlaw

Krimen dagiti tropa ti US iti sidong ti MBA:

1. Panagdukot ken gandat a reyp. Maysa a babai ti kinidnap ken pinadas a ramesen da Ronald McDaniel, Cecil Moore, Bernard Williams ken Hiawatha R. Lane idi 1970. Dagiti soldado ket kameng iti Gestapo Unit idia Clark Airfield, Pampanga nga inturayan ni Col. Averil Holman. Adda met nakasina a panangkabil ti innem a tao ni Holman kadagiti sibilyan nga empleyado ti Clark, ken panangbastos iti dua a babai.

2. Nasaknap a prostitusyon. Kimmaro ti prostitusyon kadagiti base ti US kadagiti syudad ti Olongapo ken Angeles idi dekada 1980. Agingga iti 60,000 babbai ti naigamer iti prostitusyon (a pakairamanan ti 20,000 menor de edad). Nairekord ti 3,274 kaso ti kinaranggas kadagiti babbai a nainaig kadagiti soldado nga Amerikano. Sangapulo ket lima kadagiti pannakaabuso ket para kadagiti menor de edad, ken amin a kaso ket naibasura.

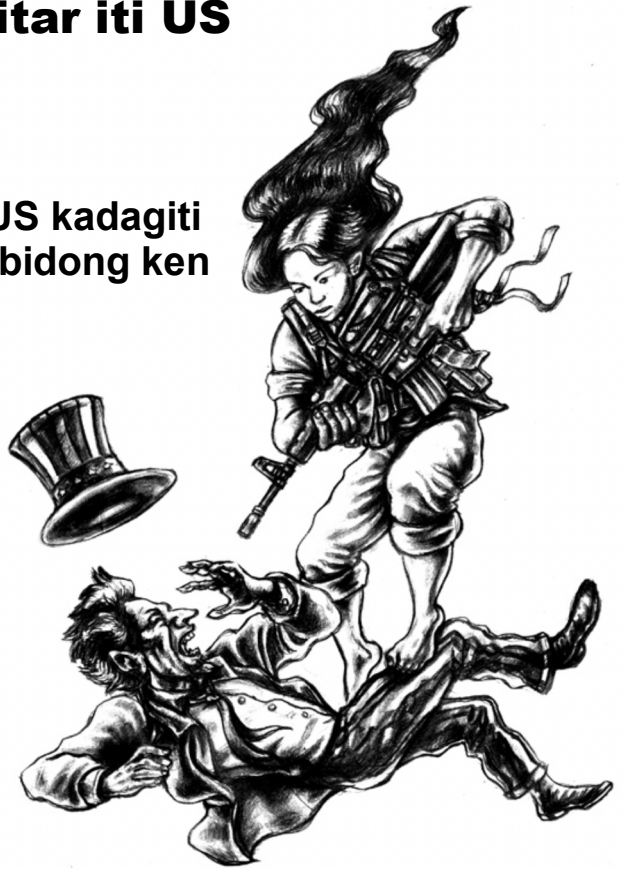
Idi 1983, 18 menor de edad ti naaddaan ti AIDS gapu iti prostitusyon. Idi 1990, maysa nga 18-bulan a maladaga ti nagsakit ti *gonorrhoea* (maysa a sakit a maiyakar babaen ti pannakidenna) kalpasan ti panangabuso ti tallo a soldado ti US kenkuana ken ti inang na iti maysa nga apartment idia Subic.

Idi 1987, idia Subic, natay ni Rosario Baluyot, maysa a 12 anyos a balasitang kalpasan a maaddaan ti impeksyon iti mabagbagi na kalpasan a mabati iti uneg ti maysa a paset ti "vibrator" nga inselsel ni Heinrich Stefan Ritter. Napupok ni Ritter iti sumagmamano a tawen ngem nawayawayaan met lang kalpasan a maabswelto ti korte.

Maysa nga US *serviceman* nga agnagan ti Larry Venaska ti limed a pimmanaw iti pagilian kalpasan a sampaan ti kaso a reyp ti maysa a Pilipina idi 1992.

3. Panangperdi iti kalikasan ken biag. Malaksid iti panangranggas da iti babbai, dinadael met dagiti tropa ti US ti kalikasan ti Pilipinas. Imbuntuon ti US Marines ken US Air Force dagiti makasabidong a kemikal da kas ti *asbestos*, *mercury*, *zinc*, dagiti pestisidyo, *petrochemicals* ken dadduma pay idia Subic ken Clark.

Idi 1991, mapattapatta a 20,000 pamilya ti naapektaran gapu ta inaramid da a pagnaedan dagiti lugar nga inabandona dagiti soldado idia Clark. Nakapadas ti dadduma ti panagsakit ti buksit, sakit iti kudil, pannakaulaw ken pannakatay dagiti maladaga iti aanakan.

Idi 2000, nasurok 100 ti natay gapu iti pannakasabidong. Kalatakan a kaso ti napasamak idi 2000 iti agtawen-6 a ni Crizel Jane Valencia a natay iti *leukemia* gapu ta kontaminado iti *mercury* ti danum nga ininom na idia CABCOM (Clark Airbase Command).

Imbes a mangted ti maiparbeng a danyos basar iti katulagan ti Pilipinas ken US, sangkapirit a balor ti inted ti gobyerno ti US iti Pilipinas a katukad laeng ti \$17 milyon wenno 1% ti pondo para iti "domestic base clean up" wenno panangdalous kadagiti base militar iti uneg ti US.

Krimen dagiti tropa ti US iti sidong ti VFA:

1. Panangrames ni Lance Corporal Daniel Smith keni "Nicole," nga agtawen iti 28, bayat a durdurogan ti tallo pay a soldado nga Amerikano (Lance Corporal Dominic Duplantis, Keith Silkwood ken Staff Sergeant Chad Carpentier) idia Olongapo, Zambales idi Nobyembre 1, 2005. Nakedngan a nakabasol ni Smith idi Disyembre 2006 ken nasentensyaan ti 40 tawen a pannakabalud. Iti intero a pannakabista ni Smith, saan nga inibbatan ti gobyerno ti US ti kustodiya na. Uray idi makedngan, ingkapilitan nga innala ti US Embassy ni Smith ken sadiay nga "impupok." Saan nga ininggaan ti US ti pamilya ni "Nicole" agingga a saan na binaliwan ti testimonya na. Idi 2009, dagus nga inruar ti US iti pagilian ni

Smith kalpasan nga ibabawi ni "Nicole" ti testimonya na ken baliktaden ti korte ti immuna a keddeng nga nakabasol ni Smith.

2. Malaksid kenni "Nicole", maysa pay a Pilipina nga agnagan iti "Vanessa" ti rinames met idi Abril 2009 ti maysa nga US Marine a naituding iti Joint US Military Assistance Group. Ti panangrames, a naaramid iti maysa nga hotel idia Makati City ket pinaneknekan dagiti medico-legal a report. Nupaykasta, saanen a nagidarum ti kaso ni "Vanessa" gapu ta maamak isuna a maipada laeng kenni "Nicole," a saan met nakaala ti hustisya. Liplippas laeng a naabswelto ni Lance Corporal Smith maysa bulan sakbay a marames ni "Vanessa."

3. Adu met ti nakairamanan a kaso ti panangrribuk ken panangabusu kadagiti babbai dagiti soldado ti US idia Zamboanga City sipud idi naibangonan ti base ti Joint Special Operations Task Force-Philippines (JSOTF-P) sadiay idi 2002. Simmaknap met ti prostitusyon idia Zamboanga ken Olongapo sipud idi masansan ti iyu-umay dagiti bapor de gerra ti US iti Pilipinas.

4. Pampapatay kenni Jennifer Laude. Ni Jennifer Laude, 26 anyos a *transgender*, ket pinatay ni Pvt. 1st Class Joseph Scott Pemberton, 20 anyos, maysa nga elemento ti US Marine Corps a karaman kadagiti 3,000 soldado ti US Marines ken US Navy a nakipaset iti Balikatan Exercises a naangay idia Palawan ken Zambales idi Oktubre 2014. Adda idi dagiti tropa ti US idia Olongapo tapno aglamyerda.

Nagam-ammo da kenni Pemberton iti maysa a *disco house* ket kalpasan na nagkuyog a napan iti maysa a motel. Di nagbayag, nasarakan a natay ni Laude iti uneg ti motel bayat a ti ulo na ket nairareb iti uneg ti inidoro, sumagmamano a minuto kalpasan a nakita a pimmanaw ni Pemberton. Segun iti imbestigasyon, natay isuna gapu iti pannakalmes ken pannakabekkel.

Ti pulis ti Olongapo City ti nangidarum kenni Pemberton iti maysa a kaso ti pampapatay, ngem agtaltalinaed pay laeng isuna iti uneg ti bapor nga USS Peleliu imbes a maibalud iti maysa a pagbaludan iti Pilipinas. Gapu ta nakalanad iti VFA nga agtaltalinaed iti kustodiya ti US ti maysa a soldado nga Amerikano a naidarum iti krimen iti Pilipinas.

Idi 2020 ket winayawaan ken pinakawan ni Duterte ni Pemberton kalpasan iti "pannakabalud" na idia Camp Aguinaldo idi Disyembre 2015, maikaniwas iti naikeddeng a 10 tawen a sentensya. Apagruar, dagus isuna nga impanaw idia US.

5. Panangdadael iti aglawlaw. Panangigabor ti makasabidong a kemikal manipud iti MT Glenn Guardian idia Subic Bay idi 2012 ken panangdadael ti USS Guardian iti Tubbataha Reef idi 2013, maysa a protektado a lugar iti baybay ti Sulu. Nasuroken 2,300 metro kwadrado ti naperdi a korales a mapattapatta a saan to a maisubli iti sigud a kasasaad iti uneg ti 250 tawen.

Nalawag iti pakasaritaan ti panangumsi ti US iti turay ti Pilipinas, nangruna no maipapan kadagiti nakabasul a soldado ti US. Tunggal gundaway, kalkalluban met ti reaksyonaryo a gobyerno dagiti kriminal a tropa ti among na nga imperyalista. Gapu iti VFA, makalaslalagat dagiti soldado nga Amerikano a mairaman iti naduma-duma a nakaam-ames a krimen ken dadduma pay a panaglasing iti lokal a linteg. **B**

DAGITI BRUTALIDAD ITI MILITAR TI US ITI GERRA A PILIPINO-AMERIKANO (1899-1902)

HAMLETTING. wenno "reconcentrados" ti pangipupokan a kampo kadagiti Pilipino. Gapu iti ilet ken sedesed, nasaknap ti saksakit ken adu ti matmatay. Segun iti report, 8,350 iti 298,000 balud iti natay manipud Enero inggana Abril 1902. Kabayatan na, mapaltogan met dagiti rummuar iti kampo.

WATER CURE. daytoy a tortyr ti sistematiko nga inusar dagiti soldado nga Amerikano tapno pameken ti armado a pannakilaban dagiti Pilipino. Inggana saan da a maala ti impormasyon a kayat da, saan da a sardengan dagiti makemmeg da inggana malmes.

"SCORCHED EARTH POLICY." pananguram kadagiti sibubukel a komunidad--intero a bumarangay ken dagiti sanikua da. Kagiddan na daytoy ti mandar ni Gen. Jacob Smith a papatayen iti amin nga ubbing agtawen-10 pangato, ken saan nga ipalubos nga adda uray maysa a billit nga agtayab iti tangatang.

PANANGLAPPED ITI IMPORMASYON. linapdan ni Gen. Ewell Otis a makadanon kadagiti anti-imperyalista a pagiwarnak dagiti amin nga impormasyon kanaig iti brutal taktika militar da. Kinillo na ti propaganda a kuna na ket "dagiti bandido a Pilipino" ti mangparparigat kadagiti balud nga Amerikano. Kabayatan na, naimatangan idi ni F.A. Blake, mangibagbagi iti ICRC, dagiti pinuoran a balbalay ken dagiti tinagtagbat a bangkay ti Pilipino--napisi ti buksit, iti dadduma ket awan ulo na. Inistorya na daytoy iti maysa nga Amerikano nga reporter idi nakasubli isuna idia California.

Ito daytoy a gerra, 1.4 milyon a Pilipino iti natay wenno 10% iti populasyon idi. 200,000 ditoy ket sibilyan.

Militar patakyasen

(Iti tono ti Flowers)

[Intro] Cmaj7

Am Dm
Naranggas, naulpit
G C
Ti pulis ken soldado
Am Dm
Agbartek, aglaaw
G C
Riribuk iti baryo

[Pre-chorus]

Am Dm
Mmm, Pasig a parigat, pasig a buteng
E7
EO70¹, ELCAC² ken ATA³

[Chorus]

E7 Dm
Militar patakyasen
G C G/B
RCSP⁴ supiaten
Am Dm
FMO⁵ paayen
G C G/B
US-Marcos singiren

Am Dm
Tumakder tayo amin
G C G/B
Ringbawan ti buteng
F E7 Am
Intay lumaban ken agkaykaysa

[Post chorus]

Dm
Intay lumaban, ken intay agkaykaysa
G C G/B
Intay lumaban, ken intay agkaykaysa

[Verse 2]

Am Dm
Kanyon da, ken bomba
G C Cmaj7
Aramid Amerika
Am Dm
Balbalay, komkoman
G C G/B
Target da a puntaan

[Pre-chorus]

Am
Ooh, awan ti pilpilien da
Dm
Awan iti anawa
E7
Aerial bombing, masinggan agistraping

[Chorus]

E7 Dm
Militar patakyasen (uh-uh)
G C G/B
RCSP supiaten
Am Dm
FMO paayen (yeah-eah)
G C G/B
US-Marcos singiren

Am Dm
Tumakder tayo amin (yeah-eah)
G C G/B
Ringbawan ti buteng
F E7
Intay lumaban ken agkaykaysa
F E7 Am
Intay lumaban ken agkaykaysa

[Outro]

Dm
Intay lumaban, ken intay agkaykaysa
G C G/B
Intay lumaban, ken intay agkaykaysa
Dm
Intay lumaban, ken intay agkaykaysa
G C G/B AM
Intay lumaban, ken intay agkaykaysa

1 EO 70 - Executive Order 70
2 ELCAC - End Local Communist Armed Conflict
3 ATA - Anti-Terrorism Act
4 RCSP - Retooled Community Support Program
5 FMO - Focused Military Operation

